

Усе вищезгадане за своєю суттю відображає поступальний рух на шляху становлення фахівця в акмеологічних аспектах вищої професійної освіти.

Список використаної літератури

1. Грибан В.Г. Валеологія: навч. посіб. / В.Г. Грибан. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
2. Журавель Т.В. Соціальна профілактика як напрям соціально-педагогічної діяльності / Т.В. Журавель // Соціальна педагогіка : навч. посібник / За заг. ред. О.В. Безпалько; авт.-кол. О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, Т.Г. Веретенко та ін. : – К.: Академвидав, 2013. – 312 с.
3. Максимова Н.Ю. Психологія девіантної поведінки / Н.Ю. Максимова. – К.: Либідь, 2011. – 520 с.
4. Профілактика вживання наркотиків серед учнівської та студентської молоді: методичний посібник // Журавель Т.В., Самусь В.В., Сергеева К.В., Соловйова О.Д., Строева Н.М.; за ред. Т.В. Журавель. – К.: ФО-П Буря О.Д., 2014. – 96 с.
5. Профілактика поширення наркозалежності серед молоді: навч.- метод. посіб. / за ред. В.В. Бурлаки. – К.: Герб, 2008. – 224 с.
6. Prochaska D. Towards a comprehensive model of change / D. Prochaska, C. DiClemente. – In: Millir, W. R. & Heather, N. (Eds.), Treating Addictive Behaviours – Processes of Change, 1986.

КОНТРОЛЬ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ І ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ ЯК ЕТАЛОН ЇХНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ДО «КРОК-2»

Смаглюк Л. В., Карасюнок А. Є., Куліш Н. В., Нестеренко О. М.

Українська медична стоматологічна академія

Висвітлено шляхи підвищення успішності студентів при складанні ліцензійного іспиту «Крок-2», що базуються на відпрацьованні практичних навичок з ортодонції. Робота кафедри акцентується на повсякденній перевірці підготовки студентів до практичного заняття як на одному з еталонів рівня їхньої підготовки до «Крок-2».

Ключові слова: вивчення ортодонції, складання «Крок-2», відпрацювання практичних навичок.

The authors highlights the ways to increase students' success in passing the "Krok-2" licensing exam based on practicing orthodontics skills. The work of the department focuses on the daily testing of students' preparation for practical classes, as one of the standards of their level of preparation to " Krok -2".

Keywords: studying of orthodontics, passing the " Krok -2", practical skills.

Після конгресу в Бергені Україна стала членом Болонського процесу. Це спонукало заклади вищої медичної освіти України до реорганізації методів освіти. У компетентнісному підході робиться акцент на якості підготовки спеціалістів і діяльнісному змісті освіти.

Основним змістом навчання стають дії, операції, що співвідносяться з проблемою, яку потрібно розв'язати. За такого підходу навчальна діяльність набуває практично-дослідницького характеру.

Засвоєння і відпрацювання практичних навичок – одна з обов'язкових форм навчання студентів на клінічних кафедрах. Викладачі кафедри ортодонції звертають особливу увагу на цей вид роботи зі студентами.

Предмет «Ортодонція» вивчають студенти 3, 4 і 5 курсів. У поточному році на 3 і 4 курсах відповідно до робочої програми проводиться підготовка фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. Студенти 5 курсу навчаються за робочою програмою освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст». Кожна робоча програма містить перелік практичних навичок, якими мають оволодіти студенти протягом вивчення модуля. На базі робочих програм співробітниками кафедри сформовано списки практичних навичок для студентів 3, 4 і 5 курсів. Ці списки представлено на інформаційних стендах українською, російською й англійською мовами [1; 4]. Розподіл практичних навичок по модулях дозволяє студентам продовжувати теоретичну підготовку без додаткових відпрацювань цих навичок.

Кожне практичне заняття обов'язково супроводжується відпрацюванням і контролем практичних навичок студентів. Процес формування професійних умінь включає список із 15-19 навичок (залежно від року вивчення предмета). Оцінюється вміння проводити клінічні й лабораторні методи дослідження, визначити попередній діагноз і на підставі результатів додаткових методів установлювати остаточний діагноз. Серед практичних навичок важливе значення відводиться аналізу контрольних-діагностичних моделей пацієнтів, написанню клінічної зубної формули, анатомічної формули і за ВООЗ, проведенню аналізу обличчя пацієнта за фотографією; на КДМ – визначенню віку пацієнта, періоду формування прикусу, визначенню співвідношення щелеп, визначенню форми зубних дуг, аналізу фотографій пацієнтів із вродженими вадами обличчя, аналізу різноманітних рентгенологічних досліджень та ін. Контроль рівня опанування практичних навичок відображений у розроблених на кафедрі відомостях, які вкладаємо в журнал обліку відвідування й успішності студентів.

З метою підвищення рівня підготовки студентів із дисципліни і кращого збереження навичок обов'язковою формою самопідготовки студентів на кафедрі ортодонції стало заповнення альбомів. Графічне зображення отриманих практичних навичок підвищує рівень збереження знань і сприяє швидкому їх відновленню. Тому робота студентів з альбомами стала невід'ємною частиною самостійної підготовки до практичних занять, підвищує рівень засвоєння практичних навичок студентами 3-5 курсів.

Студенти 4 курсу в рамках самостійної роботи пишуть історію хвороби, основні положення якої висвітлюються викладачами під час практичної частини заняття [2; 3]. Для покращення підготовки студентів у 7 семестрі співробітниками кафедри підготовлено і видано трьома мовами навчально-методичний посібник «Академічна історія хвороби з ортодонції» [4]. Розроблений посібник у доступній формі викладає алгоритм написання історії хвороби. Так, у ньому пильну увагу ми звертаємо на ті розділи діагностики і лікування зубощелепних аномалій та

деформацій, з якими найчастіше мають справу лікарі-ортодonti у своїй повсякденній практиці.

У посібнику викладено стандарти діагностики, лікування і профілактики зубоцелепних аномалій і деформацій, що базуються на Європейських стандартах та рекомендаціях ВООЗ, наведено джерела, з яких отриманий фактичний матеріал, рекомендовано літературу для поглибленого вивчення дисципліни.

Основний текст посібника дидактично й методично оформлений і систематизований. Виклад матеріалу відрізняється чіткою логічною послідовністю, що забезпечує засвоєння студентами інформації згідно з робочим навчальним планом і програмою, оволодіння практичними навичками. Під час ознайомлення з посібником студент проявляє активну пізнавальну діяльність, самостійну творчу працю і вміння розв'язувати задачі.

Студент має володіти достатньо великим обсягом інформації для цього виду роботи. Тому розроблений алгоритм написання історії хвороби з розшифруванням усіх пунктів дослідження дає можливість скоротити час опрацювання матеріалу, з іншого боку, збільшує обсяг інформації, який мусить засвоїти студент під час вивчення модуля.

Отже, мета цього виду роботи – навчити студентів методично правильно і послідовно обстежувати хворого, виявляти симптоми хвороби, аналізувати їх, установлювати діагноз, складати обґрунтований план лікування і відповідним чином прогнозувати його результат.

Особливу увагу на контроль практичних навичок звертаємо, працюючи зі студентами 5 курсу. Саме в цей час вони перебувають на виробничій лікарській практиці з ортодонтії. На клінічному прийомі студенти мають змогу закріпити сформовані протягом трьох років навички, а під час складання підсумкового контролю з виробничої практики продемонструвати їх.

Підготовка до складання «Крок-2» на кафедрі починається з 3 курсу. Допуском до підсумкового модульного контролю стає успішне складання 20 комп'ютерних тестів, вибраних із буклетів ліцензійного іспиту «Крок-2». Студенти 4 курсу на підсумковому комп'ютерному контролі за семестр мають відповісти на 30 запитань. Позитивним складанням вважається кількість правильних відповідей понад 75%.

До початку навчального року викладачі оновлюють базу даних запитань «Крок-2». Так, з урахуванням даних 2019 року розроблено буклети, що містять завдання з дисципліни за останні 5 років (82 шт.). Для студентів 5 курсу розроблено буклети, які містять 170 завдань, що охоплюють матеріали, починаючи з 2001 року. Викладачі ретельно аналізують проведену підготовку до іспиту. До кожного журналу успішності додаються відомості з результатами пробного виконання студентами задач «Крок-2».

Кафедра бере участь у проведенні пілотних іспитів «Крок-2» на стоматологічному факультеті та факультеті підготовки іноземних студентів (за графіком). Консультації з приводу підготовки до практично-орієнтованого іспиту проводяться щоденно за графіком чергувань викладачів.

За останні 3 роки при складанні ліцензійного іспиту «Крок-2» середній бал з ортодонтії становив 76%. У 2017 році цей показник відповідав 82,6% при середньому національному 75,4%. У 2018 р. – 72,6% (середній національний відсоток у цей рік не був визначений). У 2019 р. студенти відповіли правильно на 72,7% запитань з ортодонтії при середньонаціональному показнику 66,9%.

Отже, контроль теоретичних знань щодо певної теми дисципліни через призму відпрацювання практичних навичок із викладачем під час заняття дає можливість покращити підготовку студентів до ліцензійного іспиту «Крок-2», сприяє виходу системи вищої медичної освіти на якісно новий рівень, що дозволяє розглядати її в контексті загальноєвропейських і загальносвітових стандартів.

Список використаної літератури

1. Воронкова Г. В. Проблеми викладання предмета «Ортодонтія» іноземним студентам англomовної форми навчання / Г. В. Воронкова, А. Є. Карасюнок // Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні». – Полтава, 2019. – С. 39-40.
2. Смаглюк Л. В. Академічна історія хвороби з ортодонтії / Л. В. Смаглюк, Н. В. Куліш, А. Є. Карасюнок. – Полтава, 2017. – 124 с.
3. Смаглюк Л. В. Організація індивідуально-дослідницької самостійної роботи студентів під час написання історії хвороби ортодонтичного пацієнта – компетентнісний підхід в якості підготовки спеціалістів / Л. В. Смаглюк, Н. В. Куліш, А. Є. Карасюнок, О. В. Лучко // Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів». – Полтава, 2017. – С. 153-154.
4. Смаглюк Л. В. Роль базових знань з ортодонтії у формуванні професійних навичок у іноземних студентів / Л. В. Смаглюк, А. Є. Карасюнок, Г. В. Воронкова, Н. В. Куліш, А. В. Ляховська // Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Актуальні питання медичної (фармацевтичної) освіти іноземних громадян». – Полтава, 2018. – С. 89-90.